

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Száraz Sándor könyvkereskedő. Ide küldendők az előfizetőknek, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—
Fél évre 10—
Negyed évre 5—
Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan szíveskednek.

NYITNÉR SORA I K

Feladvó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Feladvó szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajlagosok:

STRAUSZ SÁNDOR.

Beszélnék megint a békéről.

Amikor negyedfélszázados háborúskodás után újból megindult a nagy harc a nyugati fronton, úgy látszott, hogy a békekötés lehetőségének hosszu időre befellegzett. Tényleg egyik oldalon sem esett szó a békekötésről. Hónapok multak el az ellenséges külföldnek címzett miniszteri beszédek nélkül. A parlamentek kerültek a béke témáját, hasonlóképpen az újságok is.

Az utóbbi időben azonban ismét felismertem vetődött a béke gondolat. Az összes hadviselő államokban gondolkodnak annak lehetőségével, hogy a véráradatnak gát vetessék; s pedig nem is suttymban, hanem azzal a szándékos hangossgal, hogy az ellenség is meghallja.

A háborus tapasztalatok igazolják, hogy a békevágy a hivatalos nyilatkozatokban úgy szokott legelőbb megnyilvánulni, hogy a békére való hajlandóságot kereken tagadják. Az eszmének a határokon át való kiterjedése rendszerint azzal kezdődik, hogy a békéről jelenleg szó sem lehet. Így veszi kezdetét a nemzetközi békevita most is. Az ellenséges államférfiak megfontolt számításal rendezett "rögtönzött" alkalmakkor kijelentik, hogy a békekérdés nem időszerű, népünk békeakaratainak növekedéséből mit sem lehet észlelni. Magyarra fordítva ez annyit jelent: »Beszéljünk a békéről! Térjünk át arra az egyetlen témára, melyről ma emberek hallani akarnak, amelyen minden ember szíve csüng!« A béke elleni tiltakozás ma csaknem úgy hangzik, mint azé a részeg emberé, aki folyton azt kiabálja: »Nem va-

gyok berugva!«, ami tudvalevőleg egyik legbiztosabb jele annak, hogy csakugyan ittas.

A nép nem akarja, hogy a diplomaták az ágyuk döngése közben hallgassanak. Ezért esett oly jól nekünk hallani Buriántól, hogy figyeljük az alkalmat, amely közelebb hozhat a békéhez. Mert majdnem négy évig tartó háboru után nem létezhetik oly helyzet vagy szempont, amelynek kedvéért ne beszélhessünk a békéről vagy amiért vonatkozhatnánk azt létrehozni.

Bizonyára nehéz a diplomaták feladata. A háborgó vértengeren át nem építhetnek hidat, ha a tulsó part megközelíthetlen. Csakhogy éppen ebben a megközelíthetőségben lehet erősen kételkedni. Dehogy is irtóznak a tulsó parton annyira a békehid építéséről, amint azt lármajukkal elhívtetni szeretnék. Van okunk most is kételkedni szavaik őszinteségében. Két nappal azelőtt, hogy az 1871-iki békét kötötték, még az utolsó vércsöppig kitarító harcot hirdette a francia sajtó.

Meg vagyunk győződve, hogy Burián koránsem kizárólag a maga, hanem az egész európai diplomácia ónszítását folytatná. Mindenütt puhaltja a diplomácia a békekötésre kínáló alkalmat. S ez jó így. Ez biztat azzal, hogy végre mégis csak fog-nak találni egy pontot, melyen a hadviselő kivánságai összeegyeztethetők, hogy megindulhassanak a tárgyalások.

Kell, hogy végre az ész kormánya vegye át a vezetést és legyőzze a vérontás embertelen kíméletlenségét. Ez lesz a leg-szebb győzelem, mellyel a háboru befejezhető.

Egy nemzeti nevelés iskolaegész-ségügyi szakról.

Az ifjuság nemzeti nevelésének alapelve, hogy tudományos kiképzésben, tehát akár az elméleti, akár a művészeti oktatásban és nevelésben nemzeti, lélektani, néphelyrajzi, faji, higieniai állaga megóvassék és felesztve fenntartassék, ami nemzetiségünk létét és független önállóságát az ifjuságba beoltva, biztosítja és átörököszté teszi.

A pedagógiának feladata nemcsak az elméleti tantárgyak nevelőoktatása hanem egyben az etikai összes fajbeli tulajdonságaink sajátosságainak, faji jellegűket kidomborító és felismerhetővé tevő megalapozása, ami által a nemzetek egymástól különböz-nek s felismerhető a magyar, német, francia, angol, olasz, orosz, spanyol stb.

A néphelyrajzi, etimológiai sajátosságok természetrajza különbözteti meg a nemzeteket egymástól, mert hiszen, ha ez nem volna, csak egyféle és fajtájú nemzet volna a világban.

Már most, minthogy a természet törvénye nemzeteket alkotott és ezek létüket az átörökös törvényénél fogva évezredekken át megtartották, következik, hogy politikai, társadalmi és a kulturális berendezésüket ezen néphelyrajzi keretben tegyék meg. S ezért a nemzeti nevelésben a csecsemőkortól az aggkorig mindenütt és mindenben csak oly nevelőoktatás alkalmazható, mely a nemzet létérdekét megóvja.

Ehhez a nemzet lélektani alapon nyugvó neveléshez oly pedagógiai segédszakokra van szüksége egy nemzetnek, amelyek az etikai értéket és közérzést beoltják az ifjuságba

Dispenzáció alatt.

Írta: Kormány Endre.

A Balaton melletti faluk lakóitöbnyire gazdag polgárok, amint magukat nevezik. Mindegyiknek van földje, háza és szülője, ami a legjövendelműzobb. Midőn a falu erőteljes emberei hadba vonultak egy ideig megpróbálkoztak a munkával a nők és pocakos embereik. Főleg az utóbbiaknak nem esett jól a munka s még a derekuk is megfájdult, kénytelenek voltak, ha húzódások árán is, foglyomunkákéért folyamodni.

A jegyző töbnyire pincékben töltötte el idejét keveset törődve a falu ügyeivel — jóeszű bíró uramra háramlott a munka oroszlanésza. Nehezen forgatta az öreg a tollat s mégis volt gyors eredmény az ő kérvényei, folyamodványai nyomán. Szerb foglyokat kért s rövidesen beállított egy verőfényes őszi napon két szuronyos katona kíséretében egy csomó feketekepű szerb fickó.

Persze óriási feltűnést keltett a faluban az első csapat megérkezése s amíg bíró uram az átvétellel fáradozott, egész tömeg bámoló vette körül szidva, átkozva a szerbeket, kivéve a fiatal lányokat, kik egyikről-másikról hamarosan megállapították, hogy csinos legény ha nem is magyar.

A bíróék Zsófikája is szívesen megnézte volna a jövevényeket, de édesapja diszkrétan hátraküldte. — Neked nem köll leányom itt tázogatni a többiekkel. Majd estére meglátod őket, tudod hogy a mi istállónkban lesznek elszállásolva.

Zsófika szemére húzta selyem kendőjét s még egyszer visszafordult egy pillantást vetni a legszebb szerb fiura, kinek szép ruhája is kivált a többié közül. Gondolta Zsófika ez kiválik a többi közül, mint én a falu lányai közül.

Délután már nemcsak a Galiciában szenvedő huszárra gondolt, hanem a szerbre is és türelmetlenül várta az estét.

Mikor bejöttek bíróék portájára mégis elbujt s az ablak csipkefüggönye mögül nézett ki egy-egy pillanatra. Mikor pedig édesapja bejött vacsorázni, végleg eltűnt onnan.

A legosinosabb szerb fiunk nagyon tetszett a bíró lánynak; de ha közel is volt hozzá, még sem merte megszólítani, ismerve a bíró gorombaságát.

Egyszer az Öregnek ell kellett mennie hazulról pár napra. Megörültek ennek a fiatalok s felhasználták a jó alkalmat a megismerkedésre. Első este a félreeső padlásfeljártnál találkoztak s ugyancsak nagy volt Zsófika csodálkozása, mikor a szerb magyarul szólította meg. Határszéli lakó volt, jól beszélte a magyart. Beszéltek sok mindenről, háborúról, királyokról, egyesült erővel szidták Petárt. Érdeklődtek egymás szívbéli ügyeiről s mindkettő tagadt.

A következő este pár lépcsőfokkal feljebb mentek s nap-nap után tovább, míg végre feljutottak a szénsz padlásra s itt már zavartalanul találkozhattak minden este. Kilesték, mikor csendesednek el a szerbek — Zsófika, hogy mikor a szü-

lei és ilyenkor osontak fel a padlásra — néha holdvilágnál — meg hát sőtötben is odataláltak. . . .

Zsófika ezekben a napokban levelet kapott a huszártól. Dobogó szívvel bontotta fel, úgy érezte, hogy ehhez már nincs jussa. Kicsit bántotta a lelkiismeret, dehát hamar megvigasztalódott.

— Hátha ő is megcsalt engem, hátha megse-retett ott egy lányt s én már nem is kellek neki. Ő már teljes szívvel a szerbet szerette s nem is felett a huszár levelére.

Édesanyja megkérdezte, miért nem irt a huszárnak, kit bíróék már fiunknak tekintettek? — Zsófika bevallotta jószágos édesanyjának titkát, mire az kétségbeesetten csapta össze kezelt:

— Jézus Máriám, mi lesz, ha apád megtudja, agyonüt bennünket!

— En is félek édesapámtól; azért szeretném, ha maga mondaná meg hogyha nem lehetek az övé, akkor meghalok.

A bíróné tudta, hogy ebből szörnyű patália lesz, azért mégis megpróbálkozott vele az apjukomat megszelídíteni.

Ez ugyan nem sikerült. Egy jó szidást azt kapott szegény anyóka. A lánynak nem szólt az öreg, hanem úgy intézte az ügyeket, hogy a szerb este előtt sohasem mutatkozhatott a láthatáron. Arra ő már nem gondolt hogy a mások éjszakáján tartanak ok találkozókat.

Igy folyt az ügyek egy ideig. Egy napon beállított a huszárgyerek két kintüntéssel. Még el sem érte a faluját, már sok rosszat hallott Zsó-

Nálunk az erre legalkalmasabb és leg-hivatottabb nemzeti és egészségügyi szak a magyar kardvívás.

Miért?

Mert:

a) a kard, mint a becsület, a lovagiaság, a férfias önérték, a vitéség és nemes, hős, bátor lélek megnyilatkozása legnemesebb fogvise; ezen évezredek át hozzá fűződő nimbuszánál fogva oly bűvös és fenkölt erővel bír, hogy annak ügyes kezelése és annak gyakorlati használhatósága a lelki és erkölcsi nevelésben fegyveléshez feltétlenül hozzáfáradó ügy alakjánál, rendeltetésénél, mint a kezelése által beneveid erejénél fogva, mert a kard és nevelési didaktikája a nemzet lélektanára van alapítva és a magyar nemzet faji jellegének, sajátosságának hű kifejezője.

b) A vívásban elsősorban — eltekintve a kar- és lábtéknikát fejlesztő testmozdulatoktól, mint előgyakorlatoktól — az értelem fejlesztéséhez járuló agygyimnasztika, szellemi és lelki erőfegyverreltség érvényesül a mely által a test vezéreltik.

c) A párosküzdőlemben kifejtendő észbeli leleményességgel párosult kard- és test-ügyességi mozzanatok, ép úgy mint a sakkjátéknál, itt is élesítik a gondolkodást, a gyors áttekintéssel alkalmazandó taktikai fegyverzettséget, amelyek az értelem fejlesztésével fokozzák az ifjuság szellemi képességét az elméleti tananyagok megértéséhez és felfogó képességéhez; de a vívás egyben a bajtársi összetartás, társadalmi csiszoltság, modor, tapintatosság, udvarias, lovagias nemes érzéseknek ébresztője s fejlesztője is.

Mindezek mellett az egész rendszer, az összes kardtámadási és védelmi mozdulatokhoz követtelt test és lábtéknika nemzet vérméltékletének keretében, a mérsékelt és természetes határok között mozog, tehát nem nemzetrontó lovagiatlan módszerű vívás, amelyben a tulbajtott előre-hátraugrás, a macskamódszerinti alattomos orvtámadások és brigantiszterinti alattomos szúrások, majd gyáva kitérésekkel járó kard és testmozdulati védekezéssel ekezecláló orfeumi műve-

főről ami egészen elkedvetlenítette. Hitelt is adott a bészédnek, miután régen nem kapott levelet. Ott-hon meg sem látogatta a lányt csak lehorgasztott hejjet járt az utcán is.

Még sem bírt soká büszke lenni s mégis csak elnézett bírőkhöz; de olyankor, mikor tudta, hogy csak az öregek vannak otthon.

Nagy örömmel fogadták. Mikor Zsófi után kérdezősködött, az öreg nyíltszívű paraszt úgy szólt:

— Bizony öcsémuram itt sürgősen köll valamit tenni. A lányt elbolondította egy átkozott szerb, de az sem virázik ám soká a mi falunkban. Nekem ugyan semmit sem szólt a lány, de azért szeretném öcsém, ha mielőbb megtartaná a lakodalmat.

A fiu hiába szabadott, hogy rövid a szabadság, meg egybekell. Bíró uram öklével az asztalra csapott.

— Vagyok én még annyira lehető megvárni hogy dispenczió alatt egy-kettőre megtarthassuk. Ez ellen már a huszár sem szólhatott; tudta hogy ami ki van mondva, az ki van mondva.

Mire Zsófi hazajött, már megvolt a sorsa pecsételve. A délceg katona átkarolta s mire ki akart szabadulni karjai közül már ajkán éget a huszár csókjá...

Másnap hajnalban két tollas legény vezette el a szerencsétlen szerbet. Zsófi egy kicsit megkönnyezte s aztán mégis boldogan gondolt a magyar huszárra, aki szerinte 100 szerbnél is többet ér.

szet, mint ez a mai olasz vívásban tapasztalható.

Aki a nemzet jövőjének sorát igaz haszaszeretettel vezetni, ápolni és fenntartani hazánias kötelességének tekinti legyen az bármely tudományos és művészi lényeseje, és intézője a nemzeti közéletnek ragadja meg az alkalmat meg most és különösen most a háború szülte erkölcsrontó és szülést fejlesztő nevelési nehézségek megakadályozása és korlátozása érdekében s olvassa el mindenki az Országos Közegészségi Egyesület 1908. évben megjelent a »Egészség« folyóirat 11. és 12. a Herkules» sportlap 1916. dec. 30. megjelent számában leközölt vívórendszerrel ismertető és szakténykedéseim elismerő cikkeimet, amelyek nemzeti nevelés útmutatói és mint ilyenek nemzeti létérdekből hasznos és fontos tudnivalók magasztos cél elérhetésére.

Budapest, 1918. május 17.

Hatos Istvá

vívótanár.

Gyűjtés

a hadirokkantak stb. s a hadiemlék javára.

A múlt héten is tekintélyes adományok folytak be, különösen a vidékről. Növelték ezt az összeget helybeli adakozók is, mint örvendetes jelei az ügy iránt való érdeklődésnek.

A befolyt adományok a következők:

Edeltstein Berta Csáktornya	10 K
Meider Albertné	50 >
Deutsch Jenőné	6 >
Wollner Szidonia	1 >
Fischer Lajos	2 >
Hirschsohn	3 >
N. N.	2 >
Hoffmann Gyuláné	2 >
Neumann Antal Viziszentgyörgy	10 >
Ebenspanger Varasd	20 >
Epinger Lajosné Nagykauszsa	2 >
Maidner Jenő Csáktornya	25 >
Berényi Miksa Graz	50 >
Horváth Mihály Csáktornya	10 >
N. N.	5 >

Összesen 198 K

Múlt heti kimutatás 30525 K 11 f

Főösszeg 30723 K 11 f

Gyógynövényt a hadseregnek!

Harmadik éve már, hogy a m. kir. honv. miniszterium Hadségélyező Hivatala megindította már eddig is szép eredményeket elért gyógynövényakcióját, melynek célja egyrészt a beteg katonáknak olcsó gyógyteákat adni, másrészt a nagyközönség figyelmét felhívni egy olyan nyersanyagra, amely sok millió korona értékben megy tönkre csak azért, mert resteljük kinyújtani kezünket a természetnyújtotta kincsekért. Hazánk talán a világ legzadagabb gyógynövénytermő földje és mi mégis milliókat dobunk ki évente e cikkért a szorgalmas külfölnök. Hát még ha azt a sok teát, szappant, hajvizet, illat- és gyógyszerkülönlegességet vesszük, amit a gyógynövényekből készíteny nyakunkba varr az élelmes külföldi ipar és kereskedelem.

Ne nézzük ezt félbetett kezekkel, hanem fogjunk hozzá azonnal, mert már virázik az illatos kamilla, nemsokára nyílik a bodza és a hársfa és a mezőn az értékes ezerjófű. Mindenikből óriási mennyiségek kellenek, hiszen sem orosz tea sem vegyi uton előállított izzasztószer nem kapható elegendő mennyiségben.

Aki sohasem gyűjtött gyógynövényt, még ha csak szedi és szárítja minél nagyobb mennyiségben, hisz nincs falu, ahol ne volna hársfa vagy bodza, ahol ne teremne a réten ezerjófű.

Aki ismeri a gyógynövényeket, az gyűjtésén a fentiekén kívül a kertben zsályát, menthat, majoránát és vörös mályvát, a mezőn zsurlót, ökörfarkkóróvirágot, zilint, székfűvirágot, ezerjófűvet, a szántóföldön annyazort, pipacsot, az erdő belendeklevelet, szederlevelet, páfránygyökeret, nadragulyalevelet stb.

Legjobb, ha mindenki csak egy-kettőt gyűjt, de szép tisztán szedve, jól kiszáritva és minél nagyobb mennyiségben.

A Hadségélyező Hivatal a gyógynövényeket kívánatra be is váltja, vagyis egy kilón felüli mennyiségnél a beküldő öhajára kifizeti annak árát. Kis szorgalommal aprépenre válthatjuk a sétára vagy szórakozásra szánt időt.

Minden gyógynövényt tartalmazó csomagot a posta ingyen továbbít a Hadségélyező Hivatal Budapest, V. Akadémia-utca 17. címre.

Aki a gyógynövényekről bővebbet akar tudni, küldjön be 50 f postabélyeget a fenti címre és kérjen utmutatót.

K Ü L Ö N F É L E K.

Tavaszi a fogságban

Ébredni kezd immár mindaz,

Ridög télnak vége,

Kis pacsirta énekével

Száll a magas légből,

Minden oly szép, olyan kedves,

Amerre csak járok:

Itt csodálom a madárdalt,

Ott a szép virágot.

Itt a bánat emberének

Szívét felvidítja,

A bús télnak maradványait

Belső kiirtja.

Ott reményt nyújt a betegnek

A felgyógyuláshoz,

Vigasztalást önt szívébe

Testének erőt hoz.

Csak szívből kiirtant

Nem képes a telet,

Elfoglalni az örömnök

Benne egy kis helyet.

Szívből, mely a rablásot

Annál jobban érsi,

Mennél inkább a tavasznak:

Ébredést nézi.

III. Szivoncsik Antal.

— **Beenyák Géza főispán marad.** A kormányválasztásból kifolyólag szokás szerint az összes főispánok ez alkalommal is lemondottak. Vármegyénk főispánja is természetesen azonban lemondását benyújtotta. A f. hó 13-án megtartott törvényhatósági bizottsági gyűlésen elhatározták, hogy, a főispánt a lemondás visszavonására bírják. A bizottság a főispán előtt nyomban megjelent és kérte hogy a közgyűlés óhaja előtt hajoljon meg. A főispánt a közgyűlés óhaja mélyen megtámasztotta s kijelentette bár politikai hitvallásánál fogva nagyon nehéz a helyzete, a közgyűlés óhajára megis hajlandó a mai nehéz időben állásában megmaradni, amennyiben benyújtott lemondása felett a kormány már másképp nem rendelkezett volna.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király Ulicsny Károly m. kir. szőlészeti és borászati fel-

gyelönek a háború alatt kifejtett buzgó szolgálata elismerésül a harmadosztályú polgári, hadiérdemkeresztet adományozta.

— **Eljegyzés.** Zrinyi Aladár, okl. tanítóképző intézeti tanár tartalékos honvédtiszt főhadnagy eljegyezte Dobosy Bös-két, Dobosy Elek áll. isk. tanító leányát Csáktornyan.

— **Kinevezés.** A cs. és kir. hadügyminiszter Schwarz Lajos dr. csáktornyai ügyvédet katonai bírósági járulnökká (igazságügyi hadnaggyá) kinevezte.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király Treiber Kálmán 20. honvéd ezredbeli őrnagyot alezredessé léptette elő.

— **Eljegyzés.** Varga József utbírtos Sümegyi jegyet váltott Blazsincsecs Franciskával Periakon.

— **Katonai előléptetés.** Öfelsége a király Weisz Béla tüzérhadnagyot főhadnaggyá léptette elő.

— **Záróvizsgálatok.** A csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző-intézetben a folyó évi záróvizsgálatok következő sorrendben tartatnak meg: május 21 és 22-én IV. oszt. írásbeli 25-én szóbeli osztályképesítő, 31-én írásbeli befejező képesítővizsgálatok; június 6-án hittani osztály és magán írásbeli, 7-én magán szóbeli vizsgálatok; 8-án I. osztályú, 10 és 11-én II. osztályú, 12-én III. osztályú osztály-és osztályképesítő 13-án gyakorlati és szóbeli befejező képesítővizsgálatok; 14-én horvát tannyelvű és kántorképesítő kiegészítővizsgálatok.

— **Kiüntetés.** Öfelsége a király Kuntler Gyula okl. tanítót t. honvédtüzérhadnagyot, iméntünk volt növendékét az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a Signum laudisal tüntette ki.

— **Helyreigazítás.** A f. hó 19-iki 20. számban nyomdahiba következtében tévesen közölt »képviselőválasztók összeírása« helyett az »Esküdtiszki szolgálatra képestett összeírásra értendő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Csemerin Ferenc drávamogyoródi lakos a drávacsányi körjegyzőség útján 2 K. t. Novák Károly sümei takarékpénztári főkönyvelő pedig 1954-ik adományozott a Vörös Kereszt csáktornyai főkegyletének, melyért ezton is köszönetét nyilváníja az elnökség.

— **Allandó mozi.** A Rákócziutcai állandó mozgósínházban a mai előadások elagenderabjai Kő kövek között Sudermann világhírű drámája négy részben. »A Bangalori rejtély« jön.

— **Talált hulla.** Május 17-án délután a muraszerdahelyi csendőrs jelentést tett, hogy a Mura folyóból aznap délelőtt 8 óra körül egy tüzér hulláját fogták ki. A hulla ruhájában talált cédulából azonnal megállapították, hogy a halott Steffánecz Mátyás murarézháti illetőségű 4 ik honvédtüzérezredbeli köztüzér hullája. Bódy Aladár csáktornyai járásbíró következő napon a helyszínen megjelenvén, a megejtett boncolás alapján konstatáltatott, hogy a halál oka a fejen, fejszétől eredt három vágás volt s így nyilvánvaló, hogy a 40 éves tüzér gyilkosságnak esett áldozatúl. Miután a hulla erősen feloszlásnak indult már hosszabb ideje lehetett a vízben. A csendőrség a tettesek után nyomoz.

— **A Balatonon nincs hajózás.** A szénhiány a Balaton hajóforgalmában is zavart támasztott. Nem járnak hajók emitt a Balaton hátán, pedig a gőzhajózási vállalatnak

a vármegyével kötött szerződéséből kifolyólag már május 15-én meg kellett volna indítania a hajójáratot. A bejelentés vagy konszermációt kellett volna csak a központban de a balatonmenti fürdőtelepeken is, melyekre névve érzékeny csapás lenne, ha a Balatonon a nyáron a hajók nem közlekedhetnének.

— **Értesítés.** A Cs. és K. lókörház parancsnoksága köztudomásra hozza ad K. M. Abt. 3/R. 8917/18 sz. mezőgazdasági munkára 4 óra lovakat ad ki mezőgazdákknak. Mindazok, a kik erre igényt tartanak jelentkezzenek előjegyzés és bővebb felvilágosítás végett a lókörház parancsnokságánál Csáktornyan.

— **Meggyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 13-án gyűlést tartott. Az elnöki székelt Kolbenschlag Béla alispán foglalta el és bejelentette, hogy a kormányválság következtében a főispán megbízatását a kormány rendelkezésére bocsátotta és addig, amíg a lemondása elintézését nem nyer, az elnöki székelt nem foglalja el. Az alispáni megnyitó beszéd után Hertelendy Ferenc szállt fel, méltalt a főispán érdemeit, aki nagy munkaszeretetével, igazságosságával és pártatlanságával mindnyájunk szeretetét és nagyrabecsülését vívta. Ki így csak károsan atna a vármegyére a főispánváltozás s ezért abbéli indítványát, hogy kérjék fel Bosnyák Géza főispánt hivatalának további megtartására, a közzgyűlés egyhangulag magáévá tette és főispán megkérésére az összes pártokból alakított küldöttséget bizott meg. A vármegye alispánjának a megye állapotát föltűnőtel jelentését a közzgyűlés tudomásul vette, de egyben kéri a kormányt, hogy magasabb fejkvótát állapítson meg, hogy nagyobb gondosságot fordítsanak az összehalmozott élelmiszerek megóvására, hogy el ne romoljanak. Továbbá a marha rekvirálások beszűntetését is kéri s hogy a már megrekvirált és magasab kvótát beszolgáltató vármegyékben a rekvirálást mindaddig szüneteltessék, míg a többi megye is hasonló %-u marhát be nem szolgáltat.

— **Felhívás.** A Csáktornyai lókörház hajlandó zöld esetleg száraz takarmányt bármely mennyiségben összevásárolni, esetleg löherföldeket lekaszáltatni. Eladók jelenkezzenek a lókörház irodájában.

— **A miniszterelnök leirata a vármegyéhez.** Zalavármegyéhez a napokban érkezett le Wekerle Sándor miniszterelnök értesítése arról, hogy a király újból öt nevezte ki miniszterelnökké. A miniszterelnök annak kapcsán, hogy a kinevezett miniszterium teljes névsorát is közli a vármegyével, egyzersmind annak a minarakozásnak ad kifejezést, hogy öt és miniszterlársait feladataik megoldásában a vármegyétől, hazafias és erélyes támogatást kér.

— **Pályázati hirdetmény.** A magyar királyi honvéd főreáliskolában az 1918/19. tanév kezdetén betöltendő államköltséges (teljesen díjmentes), továbbá alapítványos és fizetéses helyekre. Az üresedésben levő helyek közvetlenül a polgári nevelésben részesülő ifjakkal töltendők be. Felvétel kivétel nélkül csak az első évfolyamba eszközölhető. A felvétel feltételei: 1. A pályázó magyar állampolgársága. 2. A katonai nevelésre való testi alkalmasság. 3. Kifogástalan erkölcsi magaviselet. 4. Valmely középiskola negyedik osztályának, illetőleg a Ludovika-Akadémi-

ába való felvételre gimnázium vagy reáliskola hatodik osztályának sikeres elvégzése. A kérvényben felemlítendő, hogy abban az esetben, ha az említett intézetekben hely már nem volna, beleegyezik a pályázó abba is, hogy a fia, gyámoltja valamelyik császári és királyi katonai főreáliskolába vagy akadémiába vétessek fel. All ez különösen akkor, ha a pályázó ifju a német nyelvet bírja és a honvéd főreálban vagy a Ludovika-Akadémiában a felvételi vizsgát sikerrel letette. Folyamodványok folyó évi május 31-ikéig a honvéd főreáliskola parancsnokságához Sopronba, illetőleg a honvéd Ludovica-Akadémia parancsnokságához Budapestre nyujtandók be. Részletes pályázati hirdetmények közvetlenül az említett parancsnokságoknál kaphatók.

— **A Dráva kihasználása.** Földes Béla átmeneti gazdasági miniszter a vízi erőkből sejlő energia kitermeléséről szóló törvényjavaslatot dolgozott ki, mely jórészből minket is érdekel. Arról van szó, hogy a szén mely számítások szerint hazánkban 60 év mulva teljesen elfogy, vízzel pótolassék. Ez megvalósítható, mert az energia a magyar vizekben körülbelül kétmilliárd lóerőt tesz ki, amiből a Drávára 200 ezer lóerőt számítanak, ami a legversényesebb számítások mellett is vagy 40 millió korona értéket képvisel. Ezt az erőt, mely világításra, gyárakban és üzemekben, mezőgazdaságban használtatnék fel, akarja a volt miniszter kihasználni, ami természetesen csak Ausztriával lenne megvalósítható, mert oly vízművek létesítenének, amelyeknél a víz folyása az osztrák területre eső sznkaszokat is érinti. A Drávából nyert energia szolgáltatná az áramot ahhoz a hatalmas műhöz, mely árammal, más vizekkel megerősödve az egész Dunántul karna hajtóerőt. Földes, ugy írják, mint képviselő is be fogja terjeszteni már teljesen elkészült javaslatát a képviselőházhoz.

— **Népesedési statisztika.** Születtek Janusics Mária Safranecz Ferenc, Pozsgai Ilona Szlukán Matild, Adonics Mária, Weingartner Károly, Hollenberger József, Kral Kornélia. — Meghaltak: Hufnagel Ede (46 é), Aldics Mária (70 é), Novák István (54 é), Bednár Lajos (30 é), Kuanecz Jánosné (32 é), Gasparics Andor (71 é), özv. Martincsevics Józsefné (92 é), özv. Eberhalt Lajosné (68 é), Legény Vilma (20 é), Stein Mátyás (20 é), Janusics Mária (1 n), Gerstman Lipót (72 é), Stan Tivadar (18 é), Zuzel Sándor (21 é), Hanzsel József (57 é). — Házasságot kötöttek: Kovacsics István és Lukman Teréz, Dobsa József és Gaberc Juliána, Gregor József és Vörös Antonia, Bernát György és Kolmanics Ilona!

Köszönetnyilvánítás.

A háborus viszonyoktól kifolyólag, melyek sok tekintetben, kivált a munkáshiány miatt majdnem leküzdhetetlen nehézséget okoznak; de főleg megrendült egészségi állapotomra való tekintetből elhatároztam, hogy mérsárosüzletemet június elsejével legalább egy időre beszűntetem. Amikor ezt a m. t. közönség tudomására hozom, egyuttal kötelelességszerűleg hálás köszönetemet fejezem ki a m. t. közönségnek szíves támogatásáért, engem melyben évtizedeken át fennállott üzletem kapcsán részesíteni kegyeskedet.

Antonovics József.

Sva pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

kajifara Strausz Sándora kam se predplate i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za pak
izlazi svaki tjedan jedanput i to: svaku nedelju.

Pretplatna ošna je:

Na čelo leto K 20.-

Na pol leta 10.-

Na četvrt leta . . . 5.-

Pojedini broji koštaju 40 fill.

Obznane se poleg pogodbe i čl. računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SANDOR

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

Zakonski plan od penzije vojnikov i vojničkih vdovica.

Penzija bude za vojnike petput vekša, kak je do vezda bila. - Na francuzkom, niti na taljanskom frontu nikaj znamenitoga se nije pripetilo. - S nemcom smo potvrdili novo savezničtvo. - Irlandčani se pripravljaju proti Englezkoj. - Vu Rumunjskoj budu na račun pozvali one, koji su taboru zroki bili. - Govor nemškoga cesara od francuzkoga tabora. - Zbog poljodelskih poslov budu stareši gospodari dimo poslani.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Predi, kak bi javili, kaj se je na bojnem polju prošli tjeden pripetilo, budemo ovdí naznačili, da je vlada novi zakonski plan pred orsačku bižu predložila, koja od penzije onih vojnikov govori, koji su vu vezdašnjem taboru izbezeli, oranjeni bili, ili za delo oslabili.

Prosti vojnik, ili pak treiter bi imeli dobiti na leto 120, 180, 240, ili 360 korun mirovinu prema tomu, kak je koj svoju jakost za delo izgubil vu taboru. Kaprol i cugafürer bi imeli dobiti 132, 198, 264, ili 396 korun, stražamešter 144, 216, 288, ili 432 korunah prema tomu, kak je koj slabši postal za delo. Izvun toga svaki, koj oranjeni, naposeb ima k penziji još doplatka dobiti. Poljeg ovoga plana bude prosti vojnik, ako je na čisto izgubil jakost svoju za delo, bude petput više penzije dobiti, kak do vezda.

One vojnike, koji su tak odnemogli, da se za njih posebno treba briniti i skrbiti, vu vojnički zavod deneju, gde zabadava dobiju kvartelj, hranu, opravu i podvorbu, pak i plaću. Takvi moreju i doma stanovati i onda budu dobiti na peldu: prosti vojniki na leto 600 korun, stražameštri 804 K penzije.

Koji su do kraja odnemogli budu 1200 koji su na obedve oči oslepili 960 korun doplatka dobiti izvun penzije. Koji su jedno oko izgubili 300 korun, koji su jednu ruku ili jednu nogu izgubili, budu 400 korun, doplatka dobiti izvun svoje penzije. I tak dalje i menjši pležerci budu posebnoga doplatka dobiti i to na leto najmenje 120 korun.

Familija takvih vojničkih penzionistah, ako bi vumrli, bude takaj dobila penziju. Ali i one vdovice, kojih je muž vu taboru vumrl, budu takaj penziju dobiti, i to od 150 do 225 korun na leto. Koje vdovice nemreju delati zbog svojih menjših decah, one k penziji još na leto 210 korun doplatka dobiju.

Vu taboru, ili vu taborskoj službi bivšem vojniku deca, koja bez otca i matere

ostaneju, budu takaj podporu dobiti i to do 17 let starosti svojih. Roditelji, brati i sestre bez roditelje, dedi i babice na bojnem polju, ili zbog tabora vumrlih vojakov budu takaj još imeli k penziji.

Kak se iz toga vidi, lépo bude se orsag brinul za vojnike i za njihovu familiju. Koj je zbezetal, odnemogel, ili vumrl, za domovinu, si je i zaslužil, da se orsag brini za njega, ili za ostalu mu ženu, decu i drugu njegovu obitelj, za koju je on pred taborom delal i kruha služil.

Na francuzkom bojnem polju se nikaj nije premenilo. Niti vu prošlim tjednu nesu bile vekše bitke. Englezi, pak francuzi su vu nekojih rčstih svoju sreću probali s navalami, ali nikaj nesu mogli proti nemcu dostignuti. Nemci su svigdi odbili francuzke i englezke navale.

Tak i na taljanskom bojnem polju, negdi negdi probaju taljani, da bi do dekungov naših vojnikov dospeti mogli. Tak su probali pri Pasubio zvanom bregu, ali su bili iztirani. Iz gibanje taljanskih šeregov je misliti moći, da oni strahom čekaju, gda budemo mi proti njim vekšu navalu počeli.

Rimski otec papa je odredil, da svaki svećenik mora vu odredjenih dnevih mešu služiti za sveobći mir. Osobito na dan Sve toga Petra i Pavla budu se mese služile, da mir opet nastane med narodami.

Njegovo Veličanstvo kralj, — kak smo javili vu prošlom broju naših novinah — je pohodil vu taboru nemškoga cesara svojim ministri. Vladari su opet potvrdili savezničtvo i dokončali, da budu jeden drugoga branil i dalje na pomoć išel, ako bude treba. Francuzka vlada iz toga videti more da nije tak, kak ona misli i kak bi ona rada imela, tojest da mi više nebi hoteli pomagati nemcu. Francuz se je naime štril na to, da bi mi ostavili našega saveznika, kaj se nebude pripetilo.

Vu Irlandu se pripravljaju na boj proti Englezkoj. Vu cirkvah peneze skupljaju za taborske stroške. Irlandčani nečeju prijati

englezke papirnaté peneze, svoje sreberne peneze pak vu sranjbu devaju.

Vu Rumunjskoj budu na račun pozvali one, koji su krivi bili njihovomu nesrečnomu taboru. Vezda skupljaju podatke proti bivšem ministredsedniku Bratianu i proti njegovimi ministri. Zeznalo se je, da je Bratianova vlada vre vu septembru leta 1914-ga kontrakt sklopila s ruskom viadom, da bude njemu proti Austro-Mađarskoj pomagala. To je onda sklopila da je još s nami vu savezu bila Rumunjska Bratianu je ovu ciganiju na svoju ruku napravila, bez toga da bi svojeja kralja, ili drugoga koga popital. Zeznalo se, da Bratianu i koji su tajpo s njim držali, su se iz orsacke kasse i dohodke obogatili dok je tabor trajal.

Vilmoš nemki cesar je 14-ga majusa vu Achen zvanom varašu govor držal, gda je prek putoval. Vu svojem govoru je rekel cesar, da je pohodil na pol rezpuštenoga Francuzkoga orsaga, gde se boji bijeju. Tam vidi clovek, kak izgledaju one okolice. Koj je maloveran, naj ide na front na nekoliko dnevov, pak naj pogledne Francuzku. On koj bude to videl, nebu se više tužil, nego bude zadovoljen s onim, kak je vu Nemškoj S nemskom navalom moremo zadovoljniji biti. Šeststojezer englezov smo na nikaj spravili i 1600 štukov smo od njih odzeli. Samo potrpljenje moramo imeti, cil naš budemo dostigli i na francuzkom bojnem polju, kak smo s rusom vre dovršili. Tezko dele imamo još, ali dobre kovače (tojest vojnike) imamo, — rekel je cesar, — koji budu svoje posle dobro zvršili. Sve dobro ide za nas, samo moramo i na dalje izdržati i a potrpljenje cekati, dok zvršimo naše posle a našim neprijateljama.

Na orsackom spravišču su plan zbirnog zakona na stran deli, pak su počeli rezpravu od novog zakona štibre. Na pitanje jednoga ablegata, je li bude dosta poljodelskih rukah vu orsagu, da se zetva, pak drugo poljodelsko delo zvršiti more, je ministar poljodelskih poslov sledeće govoril: Zetva je osegurana. Oni vojniki koji su 49

leth stari, su vre na slobodu odišli. Oni, koji su 48 ili 47 letah stari, bi samo vu decembru na »szabadsag« isli, ali se je odredilo, da budu prvlje dimo poslani i da svaki samostalen gospodar na zetvu dimo more dojtii. Izvun toga za velike gospoćije bude se za veku tezačku silu pobrinulo i sve se učinilo, da bude na mesto ruskih zarobljenikov dosta težakov poljodelske posle obaviti moglo.

Naša varmegija je veliko spraviće drzala 13-ga majusa vu Zalaegersegu. Gospodin veliki župan (őispán) Bosnyák Géza se je zahvalil od svoje službe, ar on ne spada k onoj stranjki, koja je vezda na vladi. Varmegijinski zastupniki su velikoga župana zaprosili, da bi zato i duže ostal na svojem mestu. Kajti niti vezdasnja vlada nije profi tomu, ar ga i miniszterpredešnik dalje hoće imeti na celu naše varmegije, gospodin őispán bude dalje ostal.

Kotoriba — ti si meni mila.

Tak si spopeva vu sebi negda peršona znamenita, denes od svih Medjimurcov spozablena Lajtman György. Svim je odleho, gda se dočulo, da ga je zagrebečki nadbiskup na zahtev magjarskoga kormana premostil vu biskupsku kancelariju za pisara, ar neje mogel dati računa od svojega megjimurskoga španovanja. Mi smo Megjimurci želni mira, pak smo srećni, da je nastalo med nas hudoga duha. Gde je god bil (Belica, Perlak, Ligetvar, Kotor, Dekantalva, posvod je bil samo na spačku.

Njegovi rojeni lancmani Vratišćinanci kad su čuli, da bi Lajtman kak domaći sin rad došel k njim dimo za plebanuša, kruto su prosili nadbiskupa, nej bi ih za Boga mentuval ove nesreće. I mentuval ih je.

Ali ako se i mi veselimo njegovomu odhajanju, on se sam tomu nikak ne veseli. On se je već delil od vnoгих far vu Medjimurju, ali mu je najtežeše bilo oditi iz Kotoribe, premda je vu Kotoribi vun žišel

najhuje, pak mu je Kotoriba ipak tak k rucu prerasla, da ju nemre pozabiti.

Vu njegovim napriličnosti drugi spametel clovek nebi se vupal niti pokazati vu Kotoribi, ali Lajtman György je bogme kurazen, kupil je grunta vu Kotoribi za 42000 K. postal je gruntaš, vredil si je hiže na kondignaciji i kućanstvo, i sve, kaj tomu treba, da more biti pravi kotoribčan, i da ima tobože juša dohajati. Pustil je korenje na radost celoj Kotoribi. Ali kajpak Lajtman neje takov, da bi na polovici puta prestal, nego si je zapilil vu svoju rudnu glavu, da se bude dal i na kšeft, pak bude podigel na svojem gruntu velikoga dampfmelina, kaj se tobože podigne narod.

Stupil je vu pregovore z nekakvom, fabrikom vu Budapestu, a to sve prez znađa i dopušćenja občinskoga poglavarstva. Ovi su pak poglavari tak spametni ljudi, da se nisu dali poškomce nasamariti, nego su njim se oči odprle. Rekli su na sedniki, zakaj bi melin bil Lajtmanov, a ne naš? Kaj Lajtman more napraviti s penezi, moremo i mi. Ako je Lajtman svećenik, nej se samo bavi svojim svećenikom poslom vu Zagrebu, ali vu Kotoribi ga ne nucamo.

Občinsko poglavarstvo neje Lajtmanu dalo engedělja za melin, niti na njegovom lastovitom gruntu, tak su mu radi svi. Vezda pak čujemo, da se je Lajtman jako požalual, kaj je grunta kupil, kajti nema melina, to je jeden zrok. Drugi je zrok, kaj je brš novomu gruntasu jako sparno vu Kotoribi, to i vu Zagrebu dobro znaju. Vu Kotoribi si budu melina zezidali sami Kotoribčani i to na akcije prez elerca Lajtmana.

KAJ JE NOVOGA?

Pěsma medjimurska.

Rodil sem se v lěpoj zemlji magjarski.
Još se zovem kakti sin medjimurski.
Medjimurje ljepe naš kraj mileni!
Gde se vno go mlado srce veseli!

Rodil sem se kakti dēte maleno,
Sprevajal sem svoje mladost veselo.
Ali mladost kam si mi izginala?
Tužna majka zakaj si me rodila?

Bil sem junak vesel vĕk vu mladosti,
Srce mi je plavalo vu radosti.
Ali mladost, mladost moja gde si mi?
Izenada hoćeš me ostaviti!

Teče Drava bistro ona žumbori,
Kraj Dravice šumica se zeleni.
Kre šumice ljepe polje ravnina,
Medjimurje ljepe mi domovina!

Od severa tiha Mura šapće vĕk,
Da je malo Medjimurje krasan cvět,
Po kraj Mure vinski bregi zeleni gaj,
Od juga ljepe ravnine, miljen kraj!

V zelen gaju drobne ftice spēvale,
Medjimursko srce su veselile,
Al veselje povehnulo kano cvět,
Vu tugi žalosti plava cjeli svet!

Izenada došel strašen svētski boj,
Kaj bu stoga svemogući Bože moj?
Da sve strani čuje se plač majčice,
Sestre, žene, pak i male dječice,

S bolnim srcem majka sina odpravlja,
Plače žena, kad se s mužom rastavija,
A dječica svoje ruke sklapaju,
Pred Mariju na koljena padaju.

Vruću molbu pošilaju k Mariji,
Kano djeca k svojoj dobroj majdici.
Vusliši nas ah presladka dječica,
O Marija, neba zemlje, Kraljica!

S molitvami ružni vĕnec pleteju.
V rajске dvore vruće ga posilaju,
Suznim okom moliju za oca svog,
Da njim zdravoga povrne dobri Bog.

Plače majka i za sina svojega,
Ona javče: jaj, do groba mojega!
Komaj sem ga ja gori odhranila,
Ve bu mi ga črna zemlja pokrila.

Ali hraber junak majki govori:
S Bogom majka nemoj za me plakati,
Bog je s menom vudne, v noći, svaki čas,
Moli za me, On posluhne i tvoj glas!

Dok se junak bori za svoj mili dom,
Majka skrušeno kleči pred djevicom.
Vu milušću preporuča sinaka,
Moli, da njoj ga povrne zdravoga.

Nekaj od naših starih vojnikov.

Jeden honvĕdski oficir, koj je oranjeni došel od ruskog suzanjstva, je sledeće pripovĕdal od naših zalavarmegijinskih »népfelkelő« (gadištni) Lani se je vu augustušno pripetilo, da se je na ruskon: bojnomo polju 18-i »népfelkelo (gadištni) regiment moral nazaj potegnuti da se opet vu red postavi. Sva, za regimentom stojeća vojnička kola su morala vre predi nazaj iti, pak s ovom prilikom je jeden ruski granat poljeg kolah opal doli, od česa su se konji poplašili i odbežali s kolih skupa. Iz jedna kola se je jeden dva hektolitrov veliki lagev izkotural, kojega su vojnički kućiši vu hitrini tam pozabili. Od ovoga lagva je 300 korakov daleko ležala jedna kompanija 20-og regimenta, vu koju i naši medjimurski vojniki vustaši takaj spadaju. Ovi su si dekunga kopali poljeg jedne šume, da naprej iduće ruse zaposlaviju. Rus je hitro na prel trčal, naši su počeli na njih streljati, na kaj se je ruski šereg takaj nakla hitil i počel si dekunga kopati.

Naši vustaši su stopram vezda spazili lagva, koj se je iz kol odkotural. Zaladianski dečki su vinopivci. Pripoznali su lagva. Od vusta do vusta ide rĕč:

— Ni, ni! to je podobertštera Nadeckija vino! Počeli su nasi gardište s jezikom cmuckati, kak da bi vino koštali. Hej! kak bi dobro bilo malo piti! Prvić su samo mislili, potlam su izrekli, da bi dobro bilo piti. Ali vu vezdasnjih okolnostih niti misliti nije moći na to, gda rusi zajednom streljaju. Stari gardišti mrgočeju, nikak njim ne paše, da su ravno vezda sim došli rusi Vrag jih je sim donesil. Vrag bi mogel s njimi počekati, dok bi mi toga lagva vu nas dekung skoturali.

Na jedenput stane jeden kaprol pred lejtinanda.

— Gosponu leitinandu ponizno javim, da bum pil jenput, kaj bu goder s menom! — rekel je, pak je vre skočil iz dekunga.

Leitinand, pak čela kompanija prestrašeno gleda, kaj bu stoga? Streljanje rusov na jednu minutu prestane kak da bi se i oni prestrašili zbog života kaprola. Ali gda su k sebi došli, stem bolje su streljali na kaprola, koj je mirno prama lagvu išel. On pak ide dalje prez straha. Pri lagvu se leže, s bajonetom prebode pilku i pije, pije bez truda.

Njevvi pajdaši dihanje nazaj držajuć cekaju kaj bude iz toga?!

— Vstrelili su ga, pogodili su ga! Im se vre niti ne giblje! — rečeju ovi.

A vezda na veliku čudu, stane kaprol pak mirno korači k svojoj kompaniji med strahovitom streljanjem rusov.

— Gosponu leitinandu ponizno javim, po tri litrov sem izcecal iz lagva, ve vre slobodno dojde muska.

Pak je odišel nazaj vu svoj dekung i pucal na rusa.

V mesecu septembru su pri Hodetu rusi navalili na naše šerege. Nesu sturmarali, nego su vkanjivim načinom ruši došli prama naših kompanijah. Iz daleka su kričali: »Nje streljati!« (Najte streljati!) S kaptami su migavali i medtem podjednom naprej išli. Deset, petnajst korakov blizo su došli rusi k našimi kompanijami, onda su postali i vu prvih redih stojeći su svoje puške na zemlju doli deli, da se hoćeju predati. Na to su i naši stari vustaši (gardište) svoje puške k nogi doli deli.

To su samo čekali rusi. Vu dojdnojoj minuti oni ruski redi, koji su odzaj stali, su ober glavah počepnutih rusov strahovito počeli streljati proti našimi kompanijami. Redi naših starih vustašov su se počeli gibati. Jeden del izmed njih s bajonetamo je

Dobra majka bori se neprestano. S molitvami, vu to vršme nesretno, Da pomogne smolitvami sinu svomu, Koj se verno bori za svoj mihi dom.

Jer molitva prodira obloke gor. Kano granat, ona ljeti u rajski dvor, Gde su čete rajske slave Anđeli, Koji su vu ratu dobri čuvari.

Pak vam zato preporučam dječica, Sestra, žena, pak i svaka majčica, Molite se iz dna srca vjek vrude. Za junake ranjene, vmirajuće,

Koji su se navjek verno borili, Za kralja i dom život alduvali, Predali su dušice vu raj k Bogu, Ostavili častno ime svomu rodu.

Fitz Ernő
invalid.

— Amerikanci na Somme-frontu.

Nemške patrole su na francuzkom bojnomo polju med Montdidier i Morenil mesti amerikancane ustanovile. Iz toga se vidi, da je zemška ofenziva francuzke čete jako mogla zdroboti, da je već na amerikancane došel red.

— Samoubojni leitinand. V Buda-pesti majaša 1-ga v noći pred jednom hi-zom se je Jakobovits Elemér leitinand v glavu strelil. Vumrl je.

— Bulgarski kronprinz v Buda-pesti. Boris bulgarski kronprinz je apriliša 29 ga popoldan s Stojanovist Ivan ministrom, kraljskim nadkonzulom na balkan-cugu Budapest dolazil. Nadkonzul je v Budapesti ostal, kronprinz pak je pottam dalje puto val v Berlin.

— Princíp Gavriło je vumrl. Iz Praga (Česka) varaša javiju, da vu theresi-enstadtski kaznion: je vumrl Princíp Gavriło, koj je 1914 juniša 28 ga vu Sarajevu Ferenc Eerdinand nadhergega i njegovu ženu vumril. Vu susici je vumrl, kak lani njegov sukrivac, Csabrinovits.

— Vmorjeni notarijuš. V Tiszafatva (Biharvarmegija) občini su nepoznati čini-telji vu prosl-m tijeđnu Moldovan József notarijuša, kad je u svoj stan stupil čez

obloka strelili. Kugla mu je na praih i hrbtu tak teške rane zrokvuala, da je još onu noć vumrl. Žandari su ustanovili, da su činitelji iz Mantichera s dum—dum kugljom strelili na notarijuša, koj je mnogo neprijatelja imel.

— Curski herceg pri kralju. Kralja je apriliša 25 ga Ozman Fuad effendi, turski herceg pohodil koj se je s Nassi beg pod ezredešom pojavil. Kralj je hercega i njegovu pratnju na zajtrek pozval.

— Zimsko vréme v Talijanskoj. Vu čeloj Gornjoj-Talijanskoj je hitro velika zima nastala. vu gorah pada snég. Vu bre-gih je snég 6 meter visoki. Planti i Silvano ase mesta je lavina pokrila. Bilo je čuda mrtvih i oranjenih.

— Samoubojna dčvojka. Stáglí Hilda. 19 lét stara dčvojka se je v Budapesti v prsa strelila. V spital su ju odnesli.

— Kratke novosti iz bojnoga polja. Jeden členi gardist je Haaplainent vezira, koj je vu Finnskoj člene garde vodja bil, vumril. — Vu zadnjih dnevih su nemci na francuzkom bojnomo polju 30 neprijatejskih replanov doli strelili. — Nemške podvodne ladje su v marciusu 6 sto 89 jezer sadr-žaja v morje potopile. — Kornilov ruski general s kojim se je Filonzonov general zjedinił, je Jekaterinodar mesta osvojil. V ovih četih i Nikolajevics Miklos nadherceg hercuje. — Amerika bude sto prije 34 novih ratnih ladjah v tabor postavila, svaka ladja ima 15 jezer sadržaja i na Atlantskim morju budu službe svršavale. — Vu Krimu su čete Kosih general Sineropola dostigle. — Na francuzkom bojnomo polju nemci. Toul i Epinal festunge s težkim štuki strelaju. — Motoro japanskih minister izvanjskih pos-lov se je zahvalil. Njegov naslednik bude Goto minister nutrašnjih poslov. Euglezke morske čete su proti Zeebrügge i Ostende varaše navalivali. Nemci su je nazad zbili. — Nemci su osvojili na francuzkom boj-nom polju Kimmel zvanoga brega. 6 jezer 5 sto francuzov i englezov su vlovili. — Talijanske novine pičeju, da se antant pri-pravlja k petomu zimskomu boju. — Eng-

lezi su vu Flandriji, okolo Ipern varaša no-ve okoliše prečk pustili nemcom. Vezda nemci na Langemarck—Zillebeck liniji stojiju. Is-land zvani otok se bude od Danske pretrg-nul. — Francuzke novine pišeju, da vu Marokkou (Afrika) je ljudstvo tak nemirno da bude brččas buna nastala. Tomu se fran-cuzi ne veseliju. — 30 jezer členi gardisti su vu Finnskoj v suzanjstvo dospeli. — Nemci su kod Kimmel brega 7 jezer i sto zarobljenikov vlovili, 53 štukov i 233 ma-sinastih puškah osvojili. — Turčini su os-vojili Kars zvanoga festunga na kaukazu-ški liniji. — Vu Finnakoju je Von der Goltz nemški general Tavastehus varaša osvojil. Stanovniki su nemške čete s radostjom poz-dravili. — Na yperskim frontu su englezi nazad dobili selo Loker. — Finska bela garda je Vyborg varaša osvojila. — Vu Szmolenzk (Russija) varašu anarkisti se buniju. — Na francuzkom bojnomo polju su nemci v zadnjoj offenzivi 127 jezer zarob-ljenikov vlovili i 1 jezero 6 sto štukov za-plienili.

— Glavna smrt Kornilova. Jedne ruske novine vezda potvrđiju smrt Kornilova. Kornilov je vu jekaterindanski bitki vumrl, v glavu su ga strelili. Ran onda je opal i njegov zastupnik, Denikin general.

— Smrtna ljubav. V Pečuhu vu jed-nim hotelu su Kis Šandor 19 lét star de-ko i Frankfurter Berta dčvojka samouboj-niki postali. U vino su si aržena (gift) me-šali i to spili, za tem pak su se s revolve-rom na smrt strelili. Jednoga lisa za nazad ostavili, vu kojem pišeju, da nemreju jen bez drugoga živeti i zato su se skončali. Oj ti ljubav, kak si ti negda slepa!

— Ezredes je rehel. Zapovednik jed-noga pesačkoga regimenta, koj je već zdav-nja zabadao čekal imenuvanje za generala je jenkrat Frigyes Vilmoš nemškom kralja v cirkvu sprovodil. Svecenik je vu prodeš-tvu od Belzebuba govoril, kojega je ezredes zmirom za vruga držal. Kad je kral iz cir-kve van išel, ezredes se kralju obrne i veli: — Veličanstvo, već je dvajsti lét pre-

išel proti rusu, drugi su pak streljali na njih. Ali rusov je triput tuliko bilo. pak su friško gotovi bili s našimi kompanijami. Vnogo su opali, oranjeni bili i nekoji su vu rusko suzanjstvo opali. Ove su nazaj odpel-jali i vu jednoj selu su na mestima i stra-žili jih.

Jošče onu istu noć je jeden stari nep-felkeš iz 18 og regimenta vu suzanjstvu s golom rukom zagutil jednoga ruskoga ku-čiša. Vu njegovu poljodeljsku opravu se je oblekel, pobegle pak peti den se javil pri svojoj kompaniji. Dobil je soldačku opravu i dalje vojuval s kompanijom svojom, ali za sedem dni ga je jedna ruska kuglja po-godila, pak je na bojnomo polju vumrl

Kak vojniki neda nikaj na svoje živle-nje vu taborn, iz toga se vidi, kaj budem vezda pripovedal:

Od 8 ga septembra smo morali nazaj rukovati. Med tem smo svaki den bitku imeli s rusom, koj je za nami išel. Septem-bra 16 ga smo se vu jednom selu vu Ga-liciji poljeg sume zakopali. Vu noći smo do-bili strašnoga vihra i deždja, k tomu još i navalu od neprijatelja. Proti navali smo se obranili, ali od deždja smo do kože mokri postali. Ali to sve nikaj nije. Vekše

zlo je bilo, da smo gladni bili. Tretji den, da nemo vidli našu taborsku kuhnju.

Septembra 17-ga predpoldan smo za-poved dobili, da izvu straže. svaki slobod-no ide vu šumu, peči, kuhali krumpéra. Kak da bi izmenili stare čonte gardištah. Suma je glasna postala, sekli su drva i za par minutah je vre ogenj praskal. Na sto i sto mestah je ogenj gorel čeli den. Imeli su vojniki dosta tople hrane. Ali i dosta ruske šrapnele i granate su dobili. Streljali su na šumu bez postanka.

Vnogo kugljah je opalo vu ogenj, pak rezmetalo ognja s loucom krumpirom i s vojniki skup, koji su kre ognja sedeli ili stali, ali zato su veselo kuhali i pekli stari vojniki, gardiste. Na zadnje se je ipak rus navalil streljati. Po dvé vure trajućem strel-anju je drugam obrnul cevi svojih štukov nije mogel dostiči, da si nebi dvadeset re-giment vustašov kahal i pekel krumpira.

Kola su postala za hrbtom bitke, gde su pležercom rane vezali. Na kolih je sedel jeden husar, pak jeden ruski kozak. Stra-hovitno su obedva izgledali. Obraz jim je žuti, oči skup opali, bez svetlosti: videti je da su vnogo krvi izgubili i čuda trpiju. Ze-meju jih doli iz kol. Prvič husarove rane

zavezeju. Strahovite rane je imel. Prsa su mu bila prebodjena. Ruski kozak ga je s pikom prepicil. Gđa mu rane vežeju, velike boli ima, ali ne javče, samo si vusta grize.

— Kaj se ti je pripetilo! — pita gadaktor — Vpicil me je ov s pikom, — odgo-vori husar. Ali zato nikaj! Samo mi je žal, da sem samo ovoga jednoga sobom donesti.

— Kak, kak, bilo jih je više? — pita doktor.

— Četiri jih je bilo, — odgovori husar — Pak onda, kak se je pripetilo? — pita dalje doktor.

Pomalen ovak pripovēda husar: — Prvoga sem odmah posekel! . . . Na lēvo stanem s konjom, pak je i drugi ležal! . . . Obrnul sam se na desno, pak sem i tretjega po glavi trefil sabljom. Ali ov četrti, ov me je vpicil Nego i on je do-bil svoje!

Medtem je red i na kozaka došel. Dok-tor ga vre veže. Čeli trbuh mu je prerezani od jednoga maha, kojega je husar s sab-ljom na njega nameril. Tuli ruski kozak strašno od velike boli, na kaj mu husar, kak da bi ga tišiti hotel, s mehkim gla-som reče:

— Vidiš kum, zakaj si došel ta, gde magjarski husar hod.

slo, kaj sem ne bil v cirkvi, ali kak sem se vezda osvedočil, i v peklu ide sve tak kak na zemlji. I Belzebub je još navik samo ezredeš. Ne je dugo trajalo, i ezredeš je za generala postal.

— **Dotopni motorčun.** Službeno javiju, da su naši marineri jednoga taljanskoga torpedo—motorčuna potopili.

— **Rumunjski dvor u Jassyu ostane.** Rumunjski kraljski dvor i čeli korman još dalje u Jassyu ostane, jer čete centralnih država budu i na dalje u Bukarestu ostale.

— **Negdašnjega cara budu v Svajc prevoziti.** Polag rasprave Petrogradske bude negdašnji ruski car iz Rusije v Svicarsku se preseliti.

— **Samoubojni učitelj Hoffmann Istvan 65 léta stari budapeštanski učitelj si je na njegovim stanu svoje žile gori rezal.** Branitelji su mu rane svezali.

— **Osem lét spi.** Arányi Adolf pošarski glavni činovnik, koj je pred osmimi létmi, kad se cugi skup stresnuli, čemerno je bil ranjeni. Poštarska kočija spotrla se je i činovnika, kak mrtvoga su potegli vun iz ruševine. Više tjednov je tak ležal, rane su začelile, njega pak su svelikimi kunjšti hranili, ali ne su ga mogli prebuditi i još denes tak leži. da se niti ne gene. Prék zaludca na jedno čév ga hraniju. Mladih pičekov meso skruhom skup mėsiju i male kuglice delaju, koje prek cevi vu žaludec puščaju. Beteznika žaludec to lahko precera. Več osem lét spi. Vezda nekoji dan odpral je oči, pogledal je ženu, koja je poleg njega sedela, nekaj je štel pregovoriti, ali neje nikakov glas došel iz njega. Zatam je opet zazméral i nazat zaspal i tak spi dale.

— **Rekviriranje mašče.** Ministerium, da za soldaciju dosta mašče ima, odredil je rekviraciju po celim orasagu. Svaki koj je svinje klal, mora mašču ili špeha dati. Od svake svinje, koja se je doma klala dvé kile mašče ili pak špeha je treba dati, ako su pre hiži pet duše. Ako su od pet menje naprimer samo tri, onda od takve hiže več šest kil je moči zahtěvati. Na svako dušu na mesec dan 42 deke mašče se računá i ako ga po ovim računó ne dosta mašče do decembra 5 ga, onda neje moči nikaj zeti.

— **Rekviriranje mašče.** Ministerium, da za soldaciju dosta mašče ima, odredil je rekviraciju po celim orasagu. Svaki koj je svinje klal, mora mašču ili špeha dati. Od svake svinje, koja se je doma klala dvé kile mašče ili pak špeha je treba dati, ako su pre hiži pet duše. Ako su od pet menje naprimer samo tri, onda od takve hiže več šest kil je moči zahtěvati. Na svako dušu na mesec dan 42 deke mašče se računá i ako ga po ovim računó ne dosta mašče do decembra 5 ga, onda neje moči nikaj zeti.

Gde su za gospodarske posle svinje krmili, tam od svake svinje pet kil mašče ili špeha je treba računati. tojest rekvirirati. Jedno kilo mašče po 12 K 40 fillérov jedno kilo špeha pak po 12 korun platiju, jerbo to je službena čena. Koj zataji ili skrije mašču pak ju najdeju, onda zabada v ju zemeju ktomu pak još i šest mesecov rešta i dvé jezero korun strofa mu lahko pretisnelu na hrbet. Dakle dobro bude paziti, jerbo to su ne nikakve šale vu ovim taborskim vremenu, kad pod izvanredne zakone spadamo.

— **Kraljev dar.** Kralj je austrijskomu členomu križu petdesetjezer korun daroval za one zarobljenike, koji iz sužanjstvo dimo dojdeju.

— **Požar u Szepességu.** Vu Szepesremete občini je ogenj pustošil, četrdeset hiž i 76 pokrajine su zgorele. Kvar je 250 jezer korun. Občina je pred nešterami léti skorom sva zgorela.

— **Vu prometu ostaneju 10 filléri.** Magjarski financminister je jednu odredbu dal vun, da deset filleri nek i na dalje vu prometu ostaneju.

— **Na nemško ruho su dospeli.** Mati negdašnjega ruskoga cara, Nikolajevič Nikolaj, Peter i Mihajlovecš Šandor ruski nadhercegi su nemške ruke dospeli. Do vezda su na nje 25 marinerov stražali i pred ljudi su čisto zaprti bili.

— **Englezí na našem morju.** Službeno javiju, da su majusa 11-ga po poldan šest englezki replani s bombami Cattaro ratno pristanište navallili, ali bez nekakvoga kvara. Jeden replan je doli buknu. Putnike smo vlovili.

— **Crna—morska flota se je predala.** Nemci su vu Szabasztopol pristaništu

— **Meša za mir.** Iz Rima javiju, da je Rim otoc papa odredil, da nek 'se juniusa 29-ga, tojest na Petrovo i Palovo svigih sveta meša oblužava za mir.

— **Francuzi i velika ofenziva.** Francuzki narod već drhće, barem još nemci, istina, da pripravljeni, na jednom mestu stojiju. Parizke novine sve tak pišeju, da je velika ofenziva vu pripravljenju, koja bude još grozoviteša, koja se je marciusa 21-ga počnela. Vu zadnjih vremenah, kak to francuzke novine pišeju, su čudaj čete i kanođerstvo skupljali nemci. I tanki su dolazili na bojno polje. Nemci brččas na novo hočeju sreću probati.

— **Špeh med špinaćom.** Weisz Salamon lunderdorfski trgovac štel je na jedna kola med špinaću špeha i salamu svėcati v Austriju. Za radi toga ga je Pirkner Imre budapeštski redarsudec na jezero korun strof i na dvé mesečni rešt sudil.

— **Nemci vu Ukraíni.** Službeno javiju, da su nemci vu Ukraíni do Don vode napredovali i osvojili su Rostov varaša.

— **Rumunjsko orasčko spravišće.** Iz Bukaresta javiju, da su rumunjsko orasčko spravišće majusa 9 ga raspustili i novo orasčko spravišće na juniusa 7-ga skupa zvali.

— **Mir s Romantijom.** Centralne države su s Romaniom mira svezali i mirkontrakta majusa 7-ga pred poldan ob 11 vuri podpisali. Dakle opet jeden mir s jednim našem neprijateljom. Bog daj, da čim predi nek dojde obćeniti mir narodu.

— **Putovanje kralja.** Károly magjarski kralj je majusa 10 ga na nemško veliko ratnostanje putoval. Kralja su na ovim putu špovedili grof Hunyady Jozsef prvi glavni dvornik, grof Burian minister izvanjskih posla i barun Arz general.

— **Umorstvo.** Okolo Moldan—Theid (Česka) varaša, vu nedaschovski vlastelinstvi pod vadasenjom su grof Berthold Ottokara na smrt strelili. Poleg šume se je umorstvo pripetilo, kad se je grof s svojim doktorom v šumu žuril na kočiji. Napadač je skočil. Tak misliju, da je grofa jeden logar umoril, koga je grof iz službe spustil.

— **Tolvaji.** Dr. Pogany Jenő kapitan ima v Tata varašu jednu villu, koju mu je jeden freiviliger vojniki i jeden šlosar zrauhal. Detekтиви su činitelje vlovili i vhitili. Zeznalo se je, da su tolvaji već od novembra stalno na automobilu hodili vu villu, i odonut kaj je samo gibajuca bilo, sve odnesli, i tak kapitanu dvěstojezer korun kvara napravili. Za automobila su svaki put jezer korun platili.

— **Bavarski kralj na ratnim stanu.** Lajos bavarski kralj majusa 12-ga odvečer na nemški glavni ratni stan i na front putoval. Kralja Dondl ministerpredsednik špovedi.

— **Na nemško ruho su dospeli.** Mati negdašnjega ruskoga cara, Nikolajevič Nikolaj, Peter i Mihajlovecš Šandor ruski nadhercegi su nemške ruke dospeli. Do vezda su na nje 25 marinerov stražali i pred ljudi su čisto zaprti bili.

— **Englezí na našem morju.** Službeno javiju, da su majusa 11-ga po poldan šest englezki replani s bombami Cattaro ratno pristanište navallili, ali bez nekakvoga kvara. Jeden replan je doli buknu. Putnike smo vlovili.

— **Crna—morska flota se je predala.** Nemci su vu Szabasztopol pristaništu

6 milijun pud lapora našli i tak vezda su već lahko voziju na morju. Vu szabasztopoljskim pristaništu su još nemci i Rosztizlav, Pamjat Merkura, Synop, Almas, Potemkin, Pruth i Madzsidje zvane ladje, i već menje paroladje našli. Dakle čela naša flotta se je predala nemcom.

Zahvala.

Sbog tabora, koj je čez četiri leta čuda neprilike zrokuval, osobito pak sbog manjkanju slagah i sbog mojega betega sem se odlučil, da svoju mesnicu od prvoga juniusa, bar za jedno vreme, zaprem. Kad to na moju najvešću žalost mojim štovanim kupcom na znanje dajem, zalim njim se i lépo zahvalim za potupiranje, koje sem čez mnogo leta od njih u mesnici uživao. Bog njih se skup blagoslovi!

Antonovics József.

Šalno ripečenje.

Kaj se pripetilo vu horvatskoj zemlji?
Prošloga meseca vu Svibovcu seli? Gospodin lajđman dost... nas...
Da idemo s njim vun v selo rekvirirat.
Z Alteri—kasarne radi smo mi išli, Radi smo mi išli, ar smo cure vidli Neje dosti bilo, da smo cure vidli. Nego da smo jošče černo vino pili Prvič smo mi došli vu Srašinsko selo. Nečemu dugo selo je to bilo. K jednoj hiži došli, ljudi naš pitali: Budte morti cure vi rekvirirali? Nečemo mi vaše zagorske curice, Samo hočemo te komisne pokrovce. Pri jednoj hižički stara majka stala. Več ona: brate! ja sem ti prestara. Nečemo mi vašu starost ve gledati, Nego kaj trebamo, moramo odnesti. Kad je došlo poldne, morali smo iti. Kaj smo jim sve zeli, morali odnesti. Falanga je bila, da smo preveč pili, V Svibovce smo došli, tam smo se i bili. Naš gospon cukufürer, koj je s nami hodil, Dišel je vu krčmu, po glavi je dobil. Tak je treba njemu, svak civil je rekel, Kaj ne bilo njegvo, zakaj je odnesel. Zato si spopěvlje svoju milu pėsem; Najhušji sem človek, neznam za se gde sem? Ve pak s Bogom stante vi zagorske puce, Čeli den su tekle za vas z oči suze. Idem raj v Varaždin, da bum videl svoju. Tam bum ju našel pri jednom ližnom vuglu, Navěk nosi v torbi ona kuháčice, A vu bėlim šurcu kruzne pogáčice. V Varaždinu jesu Alteri—kasarne, K meni svako jutro častna sestra dojde, Popita me svigdar, je li mi kaj treba? Ja joj velim: moja častna sestra dobra, Hvala na pitanju, meni fali jedna K ovi pėsmi jošče bolša pėsma fajna.

Vu Varaždinskim špitalu. N. V. vojniki
formeister.

Hirdetmény.

Alulírt kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy **toljó évi junius hó 3-ik napján délután 3 órakor** a kir. közjegyzői hivatalban 2 drb. 500 kor. névértékű csáktornya-vidéki takarékpénztári részvény szelvényekkel, nyilvános árverésen készpénz-fizetés ellenében eladatni fog.

Csáktornya, 1918. május 24.

Dr. Isoó Victor
kir. közjegyző.

64°C.

LIPIK (Slavonia) **csúzt, kősványi**

anyagcsorabántalmékat, gyermekbetegségeket, beleś bajokat

FURDŐ-, ISZAP-, IVÓ-, VIZ-, NAP- és VILLANYKURÁVAL.


Fürőkkel egyesített gyógypenzió. Vendéglő, kátháza, cukrászda saját üzemben. Kétféle ellátás: Furdők, lakások egy épületben. — Színházi zenekar. Prospektust küld a furdőigazgatóság.

Radioaktív, alkálius, ós, jódos hőforrások. Vizgyógyintézet.

Hepp Ede sütő és mészélező
Rákóczi-utca 18. sz., a kir. járásbíróság mellett, két vagon finom friss meszet kapott. Aki-nek építkezéshez vagy szőlőpermetezéshez mészre van szüksége, a legolcsóbb áron szerezheti azt be Hepp Edénél

Hepp Ede pekar i trgovina vapna
Rákóczi-ujica br. 18. poleg kraljevskog suda. Dajem naznanje, da sam dobil dva vagona fino frisko vapno. Što treba za zidanje, ili za gorice špricati, more dobiti pri meni za najfalešu cieniu.

Mišovi, štakori, stjenice i žohari.



Proizvod i razšiljanje iskušanih sredstava za koje danomice zahvalnice stižu za štakore i mišove K 5.—, za žohare ruse i švabe po K 4:50, tinktura za stjenica po K 2.—, za moljce po 2.—, prašak za buhe po K 1:50 K 3.— k tome razprašak K 1:50, prašak za uši u odijelu i rubiju K 2.—, tinktura za uši na glavi K 1:20, mast za uši na blagu K 1:50, tinktura za buhe kod pasa 1:20, tinktura z gamad kod voća i povrća K 3.—, prašak za perad proti uši i jekuti K 2.—

Razašilje pouzecom: **M. JÜNKER**, zavod za tamanjenje gamadi, Zagreb 42., Petrinjska-ulica broj 3, III. kat.

Egy zongora
áthelyezés miatt eladó a drávavásárhelyi postáhi-vatalnál.

Egy használt, de jó karban levő **Wertheimszekrény** megvételre kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban.

WILH. F. TIEFENBACH
Skladište na veliko austr. i njemačkih tvornica kemičko-tehničkih proizvodnja Osljeka I. (Slavonija)

Preporuča:
Strojna ulja, Towot masti, Zylinder ulje, firnisa, terpentineratza, kolomaza, vaselina, lakova, boja, lastila za cipele, jvoska za postolare, boje eve vrsti za bojadisanje sukna i dr. u tu struku spadajuće vrsti robe. Cijenik šaljem na zahtjev!

CSAK RÁDIUM SŐSBORSZESZT
használjunk test és egészség-ápolásra.

Nagyűveg K 12.—
Középűveg „6:30
Kisűveg „2:20

gyártja: **A Bismantúll Gazdas. Szeszgyárosok Szeszimontó Részvénytársasága**
Nagykanizsán.

Értesítés.
Alúlirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy folyó évi junius hó 1-én üzletemet ismét megnyitom.

Meider Albert mészáros.
Obznana.

Doli podpisani dajem na znanje štova-nom općinstvu, da prvoga juniuša moju mesnicu opet otpiram.

Meider Albert mészáros.

Központi szeszüzlemben
törkölyt, szilvát és seprőt kerületem-ből beváltok, kívánatra pálinkára ki-cserélek.

Rosenberg Lajos Csáktornya.
Vu mojoj centralnoj pekari
kom, slive, droždja iz mojega ko-tara otkupim ili na želju izmenim na žganicu.

Rosenberg Lajos Csáktornya.

Értesítés.
Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kö-zönséget, hogy Wlassics Gyula-utca 18. szám alatt levő **hentes és mészáros** üzletemet folyó évi junius hó 1-én újból megnyitóm.

A n. é. közönséget a legelőzékenyebb kiszolgálásról biztosítva, kérem becses párt-fogásukat.

Kiváló tisztelettel **Antonovics Antal** hentes és mészáros.

Sapunov nadomjestak
za pranje rublja, izvrsno se pjeni i nadmašuje sve do sada u prometu nalazeće tvorine. 1 omot sa 5 kg. K 12.—, 1 omot sa 10 kg. K 23.—. Prodavaoci dobi-vaju popust kod naručbe cjele škrinje, koja sadržaje 250 komada. Mineralni bijeli sapun za pranje ruke i finijeg rublja 1 omot 32 komada K 14.—. Toiletni sapun nadomjestak u raznim bojama sa mirisom 1 omot 32 komada K 18.—. Toiletni sapun sa finim mirisom ružičaste boje 1 omot 24 velika komada K 18.—. Razašiljanje pouzecom. Kod veće naručbe treba polovicu iznosu unapred priposlati. Najmanja naručba od svake vrsti jedan omot. **M. JÜNKER**, zavod za eksport, Zagreb, 42., Petrinjska 3. III. k.

Kézidarálókat, *szecskavágókat, járgányokat, kukoricamorzsolókat, ekéket, vetőgépeket, cséplőgépeket, kaszákat, aratógépeket* és mindenfajta *mezőgazdasági eszkö-zőket* szállít a legerősebb és legolcsóbb kivitelen

Lukács Lajos és Társa
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20. (Gyár-utca sarok.)
Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-technikai üzlete.
Telefon Interurbán 51—33.

Ručne žrvnale, *pljuge, sečkare, mašine za repo rezati, vitle, mašine za kuruzu ruždžiti, mašine za se-jati, mašine za mlatiti, kose, mašine za kositi* i svakojačko *gospodarsko oružje* vu najfaleši cěni trži

Lukács Lajos és Társa
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20. (Gyár-utca sarok.)
gospodarskoga oružja štacun.
Telefon Interurban 51—33.